ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1971

Vyhlásené: 16.09.1971 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

87

Vyhláška
Českého úradu bezpečnosti práce

z 27. augusta 1971

na zaistenie bezpečnosti práce pri prevádzke cestných vozidiel Český úrad bezpečnosti práce ustanovuje podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky, Federálnym ministerstvom dopravy, Ministerstvom vnútra Českej socialistickej republiky, Českou radou odborových zväzov a ostatnými príslušnými orgánmi a organizáciami:

Úvodné ustanovenia

§ 1
Rozsah platnosti

(1) Vyhláška upravuje povinnosti organizácií, ostatných prevádzateľov (ďalej len „ prevádzateľ“) a pracovníkov pri pohybe, obsluhe, údržbe a opravách cestných vozidiel (ďalej len „vozidlá“), ako aj organizácií, ktoré sa zúčastňujú pri nakládke a vykládke a pri iných prácach v podmienkach prevádzky cestnej dopravy, prípadne pri prácach s touto prevádzkou úzko súvisiacich.

(2) Vozidlami sa na účely tejto vyhlášky rozumejú vozidlá pohybujúce sa motorickou silou a určené na dopravu osôb alebo nákladov všetkých druhov, prípadne rôznych zariadení (napr. strojov) po pozemných komunikáciách a čiastočne aj po spevnených alebo nespevnených cestách a v teréne, nie však na koľajach.

(3) Vyhláška sa nevzťahuje na prevádzku vozidiel ozbrojených zložiek ministerstva národnej obrany, pokiaľ tieto vozidlá obsluhujú vojaci v činnej službe pri plnení bojových a výcvikových úloh.

Časť I
Pracovníci pri prevádzke vozidiel

§ 2
Pracovné podmienky vodiča

(1) Prevádzateľ je povinný poskytnúť vodičovi najneskôr po troch hodinách nepretržitého vedenia vozidla z dôvodov bezpečnosti práce prestávku na čas 15 minút a po ďalších troch hodinách nepretržitého vedenia vozidla prestávku na čas 30 minút (bezpečnostná prestávka). Toto prerušenie jazdy sa zaratúva do pracovného času vodiča. Do bezpečnostných prestávok sa nezaratúva čas trávený pri nevyhnutných opravách na ceste.

(2) Na zaistenie bezpečnosti práce posádok vozidiel diaľkovej cestnej dopravy sú prevádzatelia povinní starať sa o ich riadne ubytovanie pri pracovných cestách.

§ 3
Účasť závozníkov pri prevádzke

(1) Prevádzateľ je povinný prideliť na vozidlo závozníka, ak

a) je to nevyhnutné pre nakládku alebo vykládku a ak to vyžaduje povaha nákladu prípadne konštrukcia vozidla,

b) ide o súpravu vozidiel, ktorú je potrebné deliť alebo spájať,*)

c) vozidlo musí cúvať alebo vchádzať do zúžených priestorov alebo iných podobných miest,

d) povaha cestnej prevádzky, stav cesty alebo jej povrchu vyžaduje pomoc závozníka,

e) to určia osobitné predpisy (preprava výbušnín a pod.).

(2) Namiesto pridelenia závozníka môže prevádzateľ zabezpečiť práce, ktoré inak vykonáva závozník, v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a), b), a pokiaľ je to možné aj v c) a d) iným spôsobom, napr. nakladacími a vykladacími čatami na stálych pracoviskách alebo pridelením viacerých vodičov. Pridelenie závozníka sa môže obmedziť na určitú cestu alebo určitý čas.

(3) Prevádzateľ je povinný prideliť na autobus s prívesom sprievodcu.

§ 4
Pridelenie ďalších vodičov

Ak sú na vozidlo pridelení dvaja alebo viacerí vodiči, je prevádzateľ povinný určiť vedúceho práce, ktorý je oprávnený dávať členom posádky vozidla príkazy.

§ 5
Cúvanie a zachádzanie

(1) Vodič je povinný dbať pri cúvaní na zvýšenú opatrnosť a dodržiavať ustanovenia osobitných predpisov,*) ktoré pri prevádzke mimo pozemných komunikácií platia obdobne. V nevyhnutnom prípade (najmä pri cúvaní bez pomocníka) musí vodič vystúpiť a presvedčiť sa o bezpečnosti cúvania. Pri zníženej viditeľnosti musí zapnúť svetlomet pre cúvanie, ak je ním vozidlo vystrojené.

(2) Vodič smie zachádzať k pieskovým jamám, lomom, skládkam, staveniskám a podobným miestam len vtedy, ak je cesta k nim dostatočne široká, pevná a zjazdná. Za zníženej viditeľnosti smie vodič zajsť do pracovného priestoru nakládky a vykládky len vtedy, ak je tento priestor dostatočne osvetlený. Vozidlo je povinný zastaviť podľa účinnosti pôdy tak ďaleko od okraja lomu, násypov a skládok, aby nevzniklo nebezpečenstvo zrútenia alebo zasypania vozidla. Miesta, kde treba zastaviť musí organizácia, ktorá má v prevádzke také pracovisko, vyznačiť dobre čitateľnými tabuľkami, dopravnými značkami a zábradlím a v noci červeným svetlom, a ak to vyžadujú okolnosti, musí vodiča upozorniť na situáciu na mieste.

(3) Na pracoviskách, kde dochádza k často opakovanému cúvaniu vozidiel bez závozníkov (sprievodcov), obzvlášť na autobusových staniciach, slučkách mestskej hromadnej dopravy, prekladiskách, staveniskách a iných podobných miestach, je organizácia, ktorá má také pracoviská v prevádzke, povinná poveriť spôsobilého a náležite poučeného pracovníka, aby usmerňoval vodiča pri cúvaní.

(4) Poverený pracovník je povinný usmerňovať vodičov pri cúvaní znameniami dohovorenými medzi nimi tak, aby nedošlo k nedorozumeniu alebo zámene: je pritom povinný pohybovať sa tak, aby bol stále v zornom poli vodiča. Ak ho vodič stratí z dohľadu, je povinný ihneď zastaviť; v cúvaní smie pokračovať len na dohovorené znamenie povereného pracovníka.

§ 6
Zastavenie, státie a opustenie vozidla

Zastavenie a státie je dovolené na pracoviskách tam, kde vozidlo

a) prekáža v práci,

b) je ohrozené prácou vykonávanou v jeho blízkosti,

c) je ohrozené povahou terénu (zosutím brehu, pádom kameňa, zapadnutím do mäkkej hliny a pod.),

d) stojí bližšie než 20 m od čerpadla pohonných hmôt, pokiaľ nečaká na tankovanie,

e) je ohrozené vedením vysokého alebo veľmi vysokého napätia.

Osobitné predpisy pre zastavenie, státie a opustenie vozidla**) platia pri prevádzke mimo pozemných komunikácií obdobne.

§ 7
Pripájanie a odpájanie prívesov a návesov

(1) Pripájanie a odpájanie prívesov a návesov sa vykonáva podľa technických predpisov výrobcu. Smie ich vykonávať len riadne poučený a zacvičený pracovník, ktorý bol na to určený. Pokiaľ predpisy výrobcu neurčujú inak, nesmú byť pri pripájaní alebo odpájaní prívesov alebo návesov v nich alebo na nich žiadne osoby, musia byť zabrzdené, bezpečne založené klinmi a návesy podložené pevnými podperami. Natláčať príves alebo náves na ťažné vozidlo je zakázané. Pracovník je povinný pri zapájaní prívesov alebo návesov použiť ochranné rukavice a záves vopred upraviť do pohotovostného stavu. Pracovník usmerňujúci vodiča nesmie vstúpiť medzi zapájané vozidlá skôr, než je záves ťažného vozidla vzdialený od oka prívesu asi 20 cm. V tejto vzdialenosti musí ťažné vozidlo na dohovorené znamenie zastaviť. Vodič smie dokončiť cúvanie na doraz závesného zariadenia až na dohovorené znamenie usmerňujúceho pracovníka a po doraze vozidlo zabrzdí. Ak vodič po cúvaní nepocíti náraz, musí ihneď zastaviť, vystúpiť z kabíny a presvedčiť sa, prečo nedošlo k spojeniu vozidiel.

(2) Po zapojení oboch vozidiel je vodič povinný na mieste preskúmať riadne spojenie a zabezpečenie závesného zariadenia proti samovoľnému rozpojeniu, presvedčiť sa o riadnej funkcii brzdového a elektrického spojovacieho zariadenia oboch vozidiel a riadnom zapojení závesov (lán, reťazí) na poistné spojovacie zariadenie, ak sú tieto závesy povinné podľa osobitných predpisov.***)

(3) Vodič je povinný sa presvedčiť

a) pred odpojením, že odpájaný príves alebo náves je bezpečne zaistený proti samovoľnému pohybu,

b) po odpojení, že odpojený príves alebo náves je zabrzdený a v prípade potreby sú jeho kolesá z oboch strán spoľahlivo založené klinmi a náves bezpečne podložený pevnými podperami.

Časť II
Zariadenie a údržba pracovísk

§ 8
Údržba a osobitné vybavenie vozidiel

(1) Prevádzateľ je povinný zabezpečiť riadny stav a čistotu kabíny, karosérie, stúpadiel, stúpačiek (rebríkov) a držadiel, pokiaľ je nimi vozidlo vystrojené, a v zime zabezpečiť neodkladne mechanické alebo chemické odstraňovanie vzniknutej námrazy.

(2) V kabíne vodiča sa nesmú ukladať horľavé kvapaliny alebo rýchlozápalné látky. V priestore pre akumulátor alebo na jeho povrchu sa nesmú ukladať žiadne predmety, najmä náradie a pod.

(3) Lôžka určené pre posádku, ktorými sú vozidlá vystrojené, musia zodpovedať ustanoveniam osobitných predpisov. Pokiaľ nákladné automobily a autobusy používané na diaľkové cesty, t. j. cesty, pri ktorých celkový čas vedenia vozidla do cieľového miesta trvá dlhšie než sedem hodín, sú vystrojené lôžkami pre posádku vozidla, je prevádzateľ povinný vystrojiť ich potrebným množstvom lôžkovín, ktoré musí vymieňať za čisté

a) pri zmene posádky vozidla,

b) pri znateľnom znečistení,

c) v prípadoch ustanovených orgánom hygienickej služby.

§ 9
Pracoviská pre údržbu a opravu vozidiel

(1) Pracoviská pre údržbu, prehliadky a opravy vozidiel musia byť od priestorov na státie vozidiel oddelené podľa osobitných predpisov.*)

(2) Pracovné miestnosti, skladiská, chodby, schody a hygienické zariadenia musia byť vybavené a trvalo udržiavané v riadnom stave podľa osobitných predpisov**) a dostatočne osvetlené neoslňujúcim svetlom.***) Ich podlaha musí byť upravená podľa osobitných predpisov,†) musí byť mrazuvzdorná, nehorľavá, ľahko umývateľná, odolná proti vplyvom oleja a chemikálií, nesmie byť klzká, nerovná, nesmie sa krútiť ani lúpať. Podlaha na stálych pracoviskách musí byť tepelne izolovaná. Stropné konštrukcie a podlahy musia zodpovedať danému úžitkovému zaťaženiu.

(3) V miestnostiach, kde sa pracuje s vodou, olejom a pod., musí mať podlaha spád k zamrežovaným vstupom do odpadu.

(4) Prevádzateľ je povinný neodkladne opraviť poškodené miesta podlahy, obnovovať podľa potreby náter stien a stropov a pred každou smenou vyčistiť všetky pracovné priestory a ich príslušenstvo tak, aby sa nerozviroval prach a odstránila sa klzkosť podláh. Každý pracovník musí trvalo udržiavať poriadok a čistotu na svojom pracovisku.

(5) Spojovacie a únikové cesty, ako aj schody musia byť označené,††) upravené a udržiavané tak, aby chôdza po nich bola bezpečná; najmä je zakázané skladať na týchto miestach akékoľvek predmety.

(6) Na linke pre spádový pohyb vozidiel musia byť na jednotlivých stanovištiach vozidiel umiestnené vkladateľné a vynímateľné kliny. Kliny predchádzajúceho stanovišťa sa môžu vyňať až vtedy, keď sú kliny nasledujúceho stanovišťa v polohe na zastavenie a zabezpečenie vozidla.

(7) Pracoviská, kde sa pracuje na spodkoch vozidiel, musia byť vystrojené účinnými a bezpečnými zdvíhacími zariadeniami, rampami alebo prehliadkovými a montážnymi jamami tak, aby mohli pracovníci pri práci stáť. Rampy musia mať vodiace lišty upravené tak, aby zabránili bočnému zídeniu vozidla z rampy. Pracovisko vo výške nad 150 cm musí mať na voľných okrajoch po celej dĺžke pevné a bezpečné zábradlie vysoké najmenej 110 cm so strednou tyčou a najmenej 10 cm vysokou ochranou lištou pod zábradlím. Svetlá šírka medzi obrysom najširšieho vozidla a zábradlím musí byť najmenej 75 cm. Pozdĺžny sklon rámp meraný v ich pozdĺžnej osi nesmie byť väčší ako 14 %.

(8) Pracoviská, kde sa spúšťajú spaľovacie motory (autoopravovne, kontrolné stanice, údržbárske dielne, skúšobne a pod.), musia byť vybavené účinným zariadením na dokonalé odvádzanie výfukových plynov mimo pracovného priestoru tak, aby nebolo ohrozené zdravie osôb.

Montážne jamy

§ 10

(1) V priestoroch, kde sú montážne jamy (ďalej len „jamy“), musia byť na tabuli, ktorá je upevnená na dobre viditeľnom mieste, vyvesené bezpečnostné pokyny pre prácu v jamách a pokyny protipožiarnej ochrany, vydané prevádzateľom. Za čitateľnosť týchto pokynov zodpovedá vedúci pracovník.

(2) Nepoužívané jamy musia byť zabezpečené krytmi, ktoré nebránia ich stálemu vetraniu, alebo musia byť ohradené bezpečným sklopným alebo prenosným zábradlím. Kryty musia mať dostatočnú nosnosť a musia byť v úrovni okolitej podlahy vložené v kovovom ráme s vybraním.

(3) Pri stálom bezprostrednom striedaní vozidiel nad jamou musí byť na podlahe trvalo a zreteľne vyznačené pásmo, do ktorého okrem vozidiel pristavovaných na opravu alebo na prehliadku (údržbu) a pracovníkov vykonávajúcich tieto práce sa nesmie vchádzať ani vstupovať. Zákaz vstupu do tohto pásma tiež musí byť vyznačený zreteľnými a dobre viditeľnými výstražnými značkami upozorňujúcimi na nebezpečenstvo pošmyknutia a pádu do hĺbky.*) Na dlhých jamách musia byť za každým druhým pristaveným vozidlom mostíky na bezpečný prechod cez jamu.

(4) Do každej jamy musí byť neustále zaistený bezpečný vstup a výstup. Jamy, dĺžka ktorých umožňuje súčasné pristavenie dvoch alebo viacerých vozidiel, musia mať pre každé dve pristavené vozidlá samostatný vstup a výstup.

(5) Jamy nesmú byť hlbšie ako 160 cm a musia mať hladké steny svetlej farby; ich podlaha musí byť rovná a pevná, nesmie sa lúpať ani byť klzká. Povrch stien a podláh nesmie absorbovať horľavé látky, musí byť ľahko umývateľný a musí sa trvalo udržiavať v čistote. Elektrické zariadenie v jamách musí vyhovovať osobitným predpisom.**)

§ 11

(1) Každá jama musí byť vystrojená:

a) najmenej jednou zásuvkou s napätím najviac 24 V v takom zhotovení, aby pripájané spotrebiče nebolo možné pripojiť do zásuviek s odlišným napätím. Zásuvka musí byť v zhotovení do vlhka a chránená pred mechanickým poškodením,

b) pevnými svietidlami v krytí**) aspoň IP 54. Svietidlá musia mať ochranný kôš a musia byť umiestnené tak, aby nebezpečenstvo mechanického poškodenia bolo čo najmenšie (napr. vo výklenkoch a pod.),

c) najmenej jednou prenosnou montážnou lampou na napätie najviac 24 V vystrojenou ochranným košom,

d) výklenkami v stenách umiestnenými vo výške umožňujúcej pohodlné odkladanie náradia pri práci,

e) najmenej jednou montážnou plošinkou upravenou tak, aby ju bolo možné zvýšiť podľa potreby stanovišťa pracovníka spôsobom zaručujúcim mu pri práci dokonalú stabilitu,

f) tabuľkou upozorňujúcou na zákaz fajčenia a používania otvoreného ohňa v jame, prípadne na iné povinnosti používateľov jám,

g) záchytným (čistiacim) zberačom umiestneným v najnižšom bode a krytým ochranným roštom.

(2) Každá jama sa musí aspoň raz za smenu dokonale vyčistiť, a ak nie je vystrojená fungujúcou vzduchotechnikou, ešte prevetrať, ak sa počas smeny použila.

(3) Do jám majú prístup len pracovníci určení vedúcim pracovníkom, a to len za účelom prehliadky, údržby alebo opravy vozidiel alebo čistenia, prehliadky a opravy jám.

(4) Je zakázané:

a) v jamách alebo v ich bezprostrednej blízkosti fajčiť, používať otvorený oheň a zvárať,

b) používať v jamách iné svetelné zdroje než tie, ktorými sú vystrojené,

c) používať horľaviny I. triedy na čistenie vozidiel stojacich nad jamami,

d) vnášať do jám nádoby, ktoré obsahujú alebo obsahovali výbušné látky, horľaviny I. triedy alebo iné zdravie ohrozujúce látky a plyny, včítane tlakových nádob a akumulátorových batérií,

e) odkladať pri práci v jame najmä na jej konci, časti jej krytu tak, aby sťažili únik z jamy v prípade nebezpečenstva,

f) zdržiavať sa vnútri jamy v čase pristavovania a odchádzania vozidla,

g) odkladať v jamách nástroje a súčiastky inde než do výklenkov na to určených,

h) demontovať na vozidle stojacom nad jamou súčiastky alebo dielce väčšej váhy bez predbežného zabezpečenia proti uvoľneniu a pádu,

i) vypúšťať na dno jamy akékoľvek prevádzkové kvapaliny z agregátov vozidla.

§ 12

(1) Vedúci pracovník je povinný preveriť pred použitím každú jamu, ktorá sa cez jeden pracovný týždeň nepoužívala.

(2) Pri prehliadke sa treba presvedčiť najmä o stave

a) podlahy, krytu jamy, zábradlia a výstražných značiek,

b) vnútorného osvetlenia,

c) čistoty stien, podláh a schodov prístupových schodíšť,

d) montážnych plošiniek a iného zariadenia,

e) čistoty ovzdušia v jame, a o tom, že sa jama nečistí látkami uvedenými v § 11 ods. 4 písm. d)

(3) Vedúci pracovník je povinný sústavne kontrolovať, či pracovníci pri práci v jamách správne používajú prevádzateľom predpísaný osobný a ochranný výstroj a osobné ochranné pracovné prostriedky, a najmenej raz za kalendárny rok sa presvedčiť preskúšaním pracovníkov určených na prácu v jamách, že títo pracovníci

a) poznajú ustanovenia tejto vyhlášky platné pre ich prácu a pracovisko,

b) vedia poskytovať prvú pomoc.

(4) Pracovník, ktorý uskutočnil preskúšanie podľa predchádzajúceho odseku, je povinný bez meškania o tom spísať zápisnicu, v ktorej uvedie najmä deň a miesto, kedy a kde k preskúšaniu došlo, a mená preskúšaných pracovníkov. Účastníci preskúšania zápisnicu podpíšu.

§ 13
Zariadenia pre prípojné vozidlá

(1) Jamy a rampy, na ktorých sa vykonávajú prehliadky, údržba a opravy prípojných vozidiel, musia byť prejazdné alebo musia byť vybavené zariadením umožňujúcim bezpečné vtiahnutie a odtiahnutie týchto vozidiel.

(2) Neprejazdné (koncové) jamy musia byť vystrojené zarážkami premiestniteľnými podľa typu vozidiel, ktoré nad jamu zachádzajú.

§ 14
Garáže, odstavné plochy a dopravné cesty

(1) Osobitné predpisy ustanovujú, ako musia byť zariadené a vybavené garáže a odstavné plochy.*)

(2) Vchody a východy hromadných garáži, dielní a podobných priestorov, do ktorých vchádzajú vozidlá, musia sa po oboch stranách opatriť šikmým farebným šrafovaním pod uhlom 45o žltou a čiernou farbou,**) a to do vzdialenosti 200 až 300 mm od hrany zárubne vrát. Šírka farebných pruhov musí byť 140 až 220 mm. Tým istých šrafovaním sa musia opatriť aj spodné časti sklopných vrát do výšky 300 mm. Otvorené vráta sa musia dať zabezpečiť proti samovoľnému zavretiu; sklopné vráta v otvorenej polohe musia byť zabezpečené proti samovoľnému pádu.

(3) Textilné odpadky nasýtené olejom alebo horľavinami nie je dovolené v garáži ukladať alebo odhadzovať. Horľavé čistiace prostriedky je dovolené ukladať len v plechových tesne uzatvárateľných nádobách. Ľahko zápalné látky sa nesmú ukladať bližšie než 8 m od garáže.

(4) V hromadných garážach musí byť na každých 10 vozidiel najmenej 1 hasiaci prístroj schváleného typu,***) ako aj ďalšie požiarne náradie; hasiace prístroje sa musia preskúšavať spôsobom a v lehotách ustanovených osobitnými predpismi.†) Všetci pracovníci pracujúci v garážach musia byť vycvičení v používaní hasiacich prístrojov a požiarneho náradia a musia poznať požiarny poriadok a poplachové smernice.

(5) Motor vozidla je dovolené uvádzať do chodu v garáži len za účelom bezprostredného odchodu z garáže. V garáži je zakázané dopĺňať nádrž vozidla pohonnými hmotami a spúšťať ohrievacie zariadenie motora, priestoru pre vodiča, prípadne pre cestujúcich, ak pri tom vznikajú škodlivé plyny.

(6) Garáž sa smie používať ako dielňa len vtedy, ak na to dal z hľadiska požiarnobezpečnostného súhlas okresný národný výbor. Umývanie vozidla v garáži je dovolené len vtedy, ak je garáž pripojená na verejnú kanalizáciu odbočkou vystrojenou zachytávačom minerálnych olejov schváleného typu.

(7) Najvyššia dovolená rýchlosť vozidla vo vnútri objektov a na pracoviskách sa musí určiť podľa miestnych podmienok, nesmie však byť vyššia než 25 km za hodinu; organizácie sú povinné určenú najvyššiu rýchlosť a vo väčších objektoch aj prikázaný smer cesty vyznačiť dopravnými značkami.

(8) Na voľných priestranstvách je dovolené odstavovať vozidlá len vtedy, ak je tam spevnený podklad.

ČASŤ III
Doprava nákladov

§ 15
Doprava nákladov na ložnej ploche

(1) Náklady je dovolené dopravovať vozidlami len za podmienok určených osobitnými predpismi.††) Vozidlá na dopravu nákladov musia byť v takom technickom stave a musia byť vystrojené takým zariadením, aby bola zaručená bezpečná doprava a ľahká manipulácia s nákladom.

(2) Váha nákladu musí byť rovnomerne rozložená na ložnej ploche a náklad zabezpečený tak, aby nemohol spadnúť, posúvať sa alebo sa vyvrátiť a aby rovnomerne zaťažoval kolesá. Obilie, slama, seno a podobné náklady sa musia k vozidlu bezpečne upevniť povrazmi, plachtami a pod.; plachty sa musia upevniť tak, aby sa za cesty nevzdúvali; zdraviu škodlivé sypké materiály sa musia plachtou zakryť tak, aby nedochádzalo k ich rozprašovaniu. Slama, seno a podobné náklady sa musia uložiť tak, aby sa netreli o kolesá vozidlá a boli mimo dosahu výfukových plynov. Odklápacie bočnice a zadné čelá a steny vozidiel sa musia bezpečne zaistiť spínacími reťazami; reťaze musia byť dostatočne odolné proti predpokladanému ťahu a nárazom, ak sú z dvoch častí, musia byť spoľahlivo spojené poistkou. Za cesty musí byť sklápacia karoséria vozidla zabezpečená (napr. zabezpečovacími kolíkmi a pod.). Vodič je povinný sa presvedčiť pred začiatkom cesty o bezpečnom zaistení bočníc, zadnej steny, sklápacej karosérie a nákladu vozidla.

(3) Kotvenie nákladu na ložnej ploche vozidla je dovolené len do kotevných ôk vo vystuženej podlahe alebo vystužených pevných častiach karosérie.

(4) Prípojné vozidlá musia byť pri nakládke a vykládke bezpečne zabrzdené a podložené a náklad sa musí ukladať a skladať tak, aby nedošlo k prevrhnutiu, prevráteniu alebo pohybu vozidla. Návesy a jednoosové prívesy musia byť bezpečne podopreté.

(5) Nakládku, dopravu a vykládku nebezpečných nákladov (horľavín, výbušnín, leptavých a iných zdraviu škodlivých látok) treba robiť podľa ustanovení osobitných predpisov.*)

(6) Pri otváraní bočníc nesmie nik stáť v dosahu bočníc, zadného čela alebo uvoľneného nákladu tak, aby mohol byť nimi zasiahnutý.

(7) Pracovníkom sprevádzajúcim náklad na ložnej ploche vozidla sa musí vyhradiť miesto bezpečne zaistené proti zraneniu prepravovaným nákladom; jeden z nich musí byť poverený dozorom nad ich bezpečnosťou a sledovaním stavu nákladu za cesty. Poverený pracovník je povinný vyzvať dohovoreným znamením vodiča, aby zastavil, ak hrozí nebezpečenstvo. Pracovníci sprevádzajúci náklad nesmú za cesty stáť ani sedieť na bočniciach alebo na zadnom čele. Pri doprave dlhého dreva, guľatiny, kovových tyčí, rúr, sypkých hmôt, obilia, slamy, sena a podobných nákladov nesmie na náklade nikto sedieť.

(8) Vozidlo musí byť vybavené spoľahlivým rebríkom alebo iným rovnocenným zariadením umožňujúcim bezpečný výstup alebo zostup z naloženého vozidla. Ak vozidlo stojí na svahu, smie sa na výstup alebo zostup použiť rebrík len s podmienkou, že je zapretý proti svahu.

§ 16

(1) Batožina dopravovaná na streche vozidla musí byť umiestnená a upravená tak, aby nemohla spadnúť, posúvať sa alebo presahovať šírku vozidla.

(2) Vozidlá s celkovou výškou presahujúcou dva metre, na streche ktorých sa dopravujú náklady, musia sa vystrojiť zariadením uvedeným v § 15 ods. 8. Batožinu smie ukladať na strechu vozidla len vodič alebo prevádzkovateľom určený pracovník.

§ 17
Doprava ťažkých a rozmerných nákladov

Pri doprave obzvlášť ťažkých a rozmerných nákladov uskutočňovanej špeciálnymi vozidlami je prevádzateľ povinný:

a) určiť technologický postup pri nakladaní a vykladaní,

b) zabezpečiť technickú úpravu pracoviska na nakladanie dopravovaného bremena,

c) zabezpečiť vhodné zariadenie a pomôcky dostatočnej únosnosti na naloženie a vyloženie,

d) preveriť zabezpečenie nákladu na dopravu,

e) prideliť na vozidlo najmenej dvoch vodičov, zabezpečiť dostatočný počet ďalších pracovníkov pre manipuláciu s nákladom a určiť pracovníka riadiaceho práce pri nakladaní, upevnení a vykladaní (§ 4).

ČASŤ IV
Spoločné ustanovenia

§ 18
Tlačenie vozidiel

Vozidlo je za použitia motorickej sily dovolené tlačiť len ťažnou tyčou. Nezapojené prípojné vozidlá sa za použitia motorickej sily nesmú tlačiť.

§ 19
Opravy a kontroly vozidiel

(1) Vozidlo pristavené na opravu musí byť prázdne a riadne očistené. Väčšia oprava naloženého vozidla je dovolená len výnimočne v prípadoch, keď zloženie nákladu by spôsobovalo mimoriadne ťažkosti. V takom prípade sa musí oprava vykonať za priameho dozoru vedúceho pracovníka, ktorí určí technologický postup. Vozidlá s nebezpečným nákladom sa nesmú opravovať v uzavretých priestoroch.

(2) Kontrolu technického stavu spodku vozidla je dovolené vykonávať len pri vypnutom motore. Pri kontrole nesmie byť zaradený žiaden prevodový stupeň: vozidlo musí byť zabezpečené proti pohybu. Kontrolu chodu motora a zariadení závislých od chodu motora je dovolené vykonávať len vtedv, ak je motor spoľahlivo upevnený a ak chodom motora nie sú ohrozené osoby. Pri väčšej oprave vozidla môže byt zdroj elektrického prúdu zapojený len pri kontrole tých častí vozidla, ktoré nemožno skúšať bez jeho zapojenia.

(3) Za chodu motora nie je dovolené ručne manipulovať s ovládacím zariadením vozidla (ťahadlami, vidlicami, západkami, poistnými zariadeniami a pod.), s automaticky alebo servoriadením ovládanou prevodovkou alebo s prídavnou prevodovkou vozidla bez predchádzajúcich opatrení, ktoré vylúčia nežiadúci pohyb vozidla a možnosť úrazu.

(4) Kontrola a opravy hydraulického sklápacieho zariadenia sú dovolené len vtedy, ak je zdvihnutá sklápacia časť vozidla bezpečne podopretá pevnou podperou spoľahlivo zamedzujúcou samovoľné sklopenie.

(5) Vozidlo alebo jeho časti zdvihnuté za účelom vykonávania opravy sa musia bezpečne podložiť; používanie sudov, tehál a iných nebezpečných podložiek je zakázané. Nie je dovolené opravovať vozidlá alebo ich časti zdvihnuté žeriavmi alebo prenosnými zdvíhadlami bez použitia bezpečných podpier (kozy, podperné stojany a pod.). Ustanovenie tohto odseku neplatí pri výmene kolies mimo priestorov opravovní alebo technických ošetrovní.

(6) Ak sa robí kontrola vozidla na skúšobnom valcovom zariadení, musí byť vozidlo zabezpečené tak, aby samovoľne nezišlo z valcov, pokiaľ to pre toto zariadenie výrobca predpisuje.

(7) Zátku chladiča nie je dovolené otvoriť, ak došlo k prehriatiu motora. V tomto .prípade treba zachovať výrobcom určený postup. V prípadoch, že výrobca postup neurčil, treba pri nízkych otáčkach motora vyčkať tak dlho, až klesne pretlak v chladiacom zariadení.

§ 20
Roztáčanie motora

(1) Na každom motorovom vozidle musí byť účinné spúšťacie zariadenie v stave schopnom prevádzky.

(2) Ohrievanie motora samodujnou lampou je dovolené len na otvorenom priestranstve a za prítomnosti ďalšej osoby vystrojenej účinným hasiacim prístrojom. Nalievať ľahké palivá (éter a pod.) do karburátora a pod sviečky je zakázané.

(3) Vlečenie vozidla za účelom uvedenia jeho motora do chodu v uzavretých priestoroch a objektoch je dovolené len na vyznačených miestach a pokiaľ sa zachovajú podmienky ustanovené v § 25 vyhlášky č. 80/1966 Zb.

§ 21
Hustenie, montáž a demontáž pneumatík

(1) Pri hustení pneumatík kolies nenamontovaných na vozidle s ráfikom vystrojeným závesným a poistným kruhom alebo s deleným ráfikom musí byť pracovník chránený bezpečným krytom. V ohrozenom priestore nesmie byť okrem pracovníka vykonávajúceho hustenie žiadna iná osoba. Pokiaľ pracovník hustí pneumatiku mimo priestoru opravovne alebo technickej ošetrovne (pri benzínových čerpadlách, za cesty a pod.) nemusí byť chránený krytom, musí však stáť bokom tak, aby nebol ohrozený.

(2) Po sňatí poistného kruhu nie je dovolené uvoľňovať pneumatiku jej prifukovaním.

§ 22
Mechanizmy a zariadenia špeciálnych vozidiel

(1) Vysúvacie, zdvíhacie a podobné mechanizmy špeciálnych vozidiel (cestných žeriavov, rýpadiel, mechanických nakladačov zdvíhacích plošín, rebríkov a pod.) sa nesmú za cesty uvádzať do činnosti a musia byť bezpečne zaistené proti samovoľnému pohybu. Prevážať voľne zavesené bremená na zdvíhacom zariadení cestného žeriavu je zakázané, pokiaľ podľa technických predpisov výrobcu nie je určené inak.

(2) Cestné výložníkové žeriavy, ktoré pracujú v blízkosti ochranného pásma elektrických vonkajších vedení,*) musia byť vybavené signalizačným zariadením umiestneným v kabíne obsluhy, ktoré upozorňuje spoľahlivo na nebezpečné priblíženie výložníka k elektrickému vonkajšiemu vedeniu pod napätím.

(3) Mobilné žeriavy, automobilové rýpadlá a podobné stroje musia mať pri práci spôsobilú, aspoň dvojčlennú obsluhu.

§ 23
Akumulátory

(1) Nabíjať viac ako dva akumulátori súčasne je dovolené len v osobitných miestnostiach so sklonom podlahy smerom k záchytke, oddelených a uzavretých od ostatných prevádzkových miestností, náležite temperovaných a pri nútenom vetraní vetraných podtlakovo (ďalej ako „akumulátorovne“).

(2) V akumulátorovniach nie je dovolené inštalovať dynamá ani elektromotory v menšom krytí ako IP 55.

(3) Každá akumulátorovňa musí byť vybavená skrinkou obsahujúcou lieky predpísané lekárom a prostriedky na poskytnutie prvej pomoci, potrebným počtom respirátorov, snehovým hasiacim prístrojom a umývadlom s tečúcu vodou a mydlom.

(4) Vstupovať do akumulátorovní smú len poverení pracovníci. Zákaz vstupu musí byt vyznačený na tabuľke umiestnenej zvonka na každých dverách vedúcich do týchto miestností.

(5) V akumulátorovniach sa nesmie fajčiť a nesmie sa v nich používať nekrytý oheň.

(6) Náplň akumulátorov je dovolené pripravovať len spôsobom určeným výrobcom a v špeciálne upravených nádobách; prečerpávať je dovolené len zariadením upraveným tak, aby pracovník nemohol prísť do priameho styku so žieravinou. Pracovníci sú povinní používať pri práci so žieravinou štítok z plexiskla na ochranu obličaja, gumové rukavice, gumovú obuv a zásteru odolnú proti žieravine; zástera musí presahovať okraj obuvi.

(7) Spojenia akumulátorov pri nabíjaní sa musí urobiť pevne priliehajúcou svorkou, ktorá zamedzuje iskrenie. Nie je dovolené spájať svorky akumulátorov drôtom.

(8) Prevádzkovateľ je povinný prideliť pracovníkom, ktorí pracujú v akumulátorovniach, skrine na oddelené ukladanie pracovného a vychádzkového odevu.

ČASŤ V
Záverečné ustanovenia

§ 24
Školenie a skúšky

(1) Prevádzatelia sú povinní uskutočňovať školenie a praktický výcvik pracovníkov pred ich nástupom na práce upravené touto vyhláškou a najmenej raz za kalendárny rok uskutočňovať školenie a praktický výcvik všetkých svojich pracovníkov poverených výkonom alebo riadením takých prác. Toto školenie môže byť spojené so školením uskutočňovaným podľa osobitných predpisov.*) Prevádzateľ môže zabezpečiť školenie a výcvik svojich pracovníkov dohodou s iným prevádzateľom.

(2) Pracovnici, na ktorých sa vzťahuje táto vyhláška, sú povinní podrobiť sa pred nástupom do práce a pred uplynutím každého druhého kalendárneho roka po nástupe do práce skúške, pri kto

(3) Skúška podľa predchádzajúceho odseku sa skladá pred komisiou, členov a predsedu ktorej vymenúva vedúci organizácie alebo jeho zástupca po dohode s príslušnom orgánom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia, ak ide o jednotné roľnícke družstvo po dohode so základnou organizáciou Českého zväzu družstevných roľníkov, ak ide o výrobné družstvo s komisiou starostlivosti o členov.

(4) Prevádzateľ je povinný uschovávať zápisnice o školení a spôsobe vykonávania skúšok a o ich výsledkoch po dobu piatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom boli skúšky.

§ 25
Účasť orgánov spoločenskej kontroly

Prevádzatelia pri plnení povinností podľa tejto vyhlášky úzko spolupracujú s orgánmi spoločenskej kontroly nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci.

§ 26
Prechodné ustanovenia

(1) Prevádzatelia, pracoviská a technické zariadenia ktorých nezodpovedajú ustanoveniam tejto vyhlášky, sú povinný do 1 roka od dňa jej účinnosti predložiť príslušnému inšpektorátu bezpečnosti práce návrh plánu opatrení s časovým harmonogramom na splnenie ustanovení tejto vyhlášky. Organizácie podliehajúce banskému zákonu predložia tento návrh v rovnakej lehote príslušnému obvodnému banskému úradu.

(2) Cestné výložníkové žeriavy, technická spôsobilosť ktorých sa schváli po 1. januári 1972, musia byť pri práci za podmienok uvedených v predchádzajúcej vete vybavené odizolovaným prostriedkom na zavesenie alebo uchopenie bremena.

§ 27
Zrušovacie ustanovenie

Pre územie Českej socialistickej republiky stráca platnosť vyhláška Ministerstva dopravy č. 188/1954 Ú. l. o bezpečnosti pri práci v automobilovej doprave.

§ 28
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. októbrom 1971.

Predseda: Ing. Šmok v. r.

*) ČSN 30 0024 Rozdělení a druhy vozidel - definice základních pojmů.

*) § 17 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 80/1966 Zb. o pravidlách cestnej premávky (ďalej len „vyhláška č. 80/1966 Zb.“).

**) Najmä § 18 a 19 vyhlášky č. 80/1966 Zb.

***) Vyhláška Ministerstva dopravy č. 145/1958 Ú. l. o podmienkach prevádzky vozidiel na cestách (ďalej len „vyhláška č. 145/1958 Ú. l.“).

*) ČSN 73 0760 Požární předpisy pro výstavbu průmyslových závodů a sídlišť.
ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

**) Smernice č. 5/1954 zb. Hyg. predpisy o hygienických podmienkach pre výstavbu priemyslových podnikov v znení uverejnenom v zbierke Hygienické predpisy vo zväzku 3 z r. 1958 (ďalej len „smernice č. 5/1958“),
smernice č. 20/1959 zb. Hyg. predpisy o hygienických podmienkach pre prevádzku a udržiavanie priemyslových podnikov v znení vydanom v zbierke Hygienické predpisy vo zväzku 16 z r. 1962 (ďalej len „smernice“ č. 20/1962„).

***) ČSN 36 0035 Denní osvětlení budov.
ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

†) ČSN 74 4505 Podlahy. Základní ustanovení.

††) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky, najmä tabuľky so značkou 0622, 7810 a 7812.

*) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky.

**) ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení na povrchu v místech s nebezpečím požáru nebo výbuchu horľavých plynů a par.
ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmetů.

*) ČSN 73 6055 Garáže, odstavné a parkovací plochy.

**) ČSN 01 2720 Bezpečnostní barvy.

***) ČSN 38 8100 Ruční hasicí přístroje.

†) Vyhláška Ministerstva vnútra č. 70/1960 Zb. o zabezpečení pohotovosti hasiacich prístrojov.

††) § 34 a 35 vyhlášky č. 80/1966 Zb.
Vyhláška č. 145/1958 U. l.

*) IV. diel úpravy Ústredného banského úradu z 26. 6. 1965 č. 65/1965, ktorým sa vydáva bezpečnostný predpis o výbušninách.
ČSN 07 8305 Kovové tlakové nádoby k dopravě plynů.,
ČSN 34 1730 Předpisy pro pracoviště s radioaktivními látkami,
ČSN 65 0201 Předpisy pro zajišťení požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

*) § 5 vládneho nariadenia č. 80/1957 Zb., ktorým sa vykonáva zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon).

*) Vyhláška Ministerstva vnútra č. 169/1955 Ú. l. o zabezpečení a organizácii požiarnej ochrany v závodoch (v organizáciách podliehajúcich banskému zákonu úprava bývalého Ústredného banského úradu č. 25/1956 o zabezpečení a organizácii požiarnej ochrany pre povrchové časti banských prevádzok).
Vyhláška Ministerstva dopravy č. 53/1965 Zb. o výcviku a ďalšom zvyšovaní odbornosti vodičov cestných motorových vozidiel.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.